

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten perusteella kuuluttanut 22.10.2013 seuraavan kaivospiirihakemuksen:

Hakija:	Paroc Oy Ab
Kaivospiirin nimi:	Longanlampi
Kaivosrekisterinumero:	7099
Alueen sijainti:	Mäntyharju

Mielipiteet ja muistutukset hakemuksesta voi lähettää 21.11.2013 mennessä kaivosrekisterinumero 7099 mainiten Tukeisiin, osoitteeseen Tukes/kaivosasiat, PL 66, 00521 Helsinki tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi. Kuulutussasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin Rovaniemen toimipaikassa (Valtakatu 2) sekä Mäntyharjun kunnan ilmoitustaululla (Asematie 3). Kuulutussasiakirjoihin voi tutustua osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat.

Lisätietoja: Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Rovaniemellä 22.10.2013

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

HAKEMUKSESTA KUULEMINEN
YHTEENVETO KAIVOSPIIRIHAKEMUKSESTA
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) laatima

Nimi Longanlampi

Hakija Paroc Oy Ab
Helsinki
Suomi

Yhteystiedot:
Paroc Oy Ab
Skräbbölentie 14-16
21600 Parainen

puh. 046-876 8000

Lisätietoja antaa:
Jan Hakala, puh. 040-5087118

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 40 §:n mukainen kaivoskivennäisten hyödyntäminen edellyttää kaivosoikeuden perustamista. Kaivosoikeus voidaan myöntää hakijalle kaivoslain (503/1965) 4 luvun mukaisen kaivospiiritoimituksen jälkeen. Kaivospiiritoimitusta koskeva päätös (*kaivospiirin määrääminen*) voidaan tehdä, mikäli kaivospiirihakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset. Tässä päätöksessä on kysymys kaivospiirin määräämisestä.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 8.10.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. *Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslail-*

la (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivoskivennäinen

Oliviini

Kaivospiirin alue

Kaivospiiri sijaitsee Mäntyharjun kunnassa, Partsimaan kylässä.

Tämä hakemus koskee seuraavia alueita:
Mäntyharju (507)

Kaivospiirin käyttöalueen tilatiedot

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Välimaa	507-424-7-87	2,86
Kukkola	507-424-7-194	4,12
Kääpä	507-424-7-256	17,06
Koppeli	507-424-7-258	4,77
	Yhteensä, ha	28,81

Kaivospiirin pinta-ala on yhteensä 28,81 ha ja se on käyttöaluetta kokonaisuudessaan.

Kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1.

Alueesta tarkemmin

Kaivospiiriksi haettava alue käsittää osan valtausalueesta Lehlampi (KaivNro 7099/1).

Alueen geologiset tutkimukset on aloitettu jo vuonna 1892. Alueella esiintyvä oliviinirikas diabaasi on ollut geologisen tutkimuksen kohteena Rautaruukki Oy:llä (magnetiitissa esiintyvän vanadiinin johdosta), Geologian Tutkimuskeskuksella (mm. kairausta 1385 m vuonna 1976) ja Paroc Oy Ab:llä. Hakijayhtiö suoritti alueella vuonna 1983 sekä geologista näytteenottoa että 100 tonnin koelouhinnan. Tutkimuksessa todettiin oliviinirikkaan kivilajin olevan erittäin homogeeninen.

Lehlampi 2 valtausalueella tehdyt kairaukset osoittavat selvästi, että rauta- ja magnesiumrikas plagioklaasi-oliviinikiviesiintymä jatkuu Lehlammen kaivospiiri-

alueelta luoteeseen. Paroc Oy Ab on vuodesta 1998 lähtien käyttänyt Lehlammen oliviinirikasta kiveä vuorivillan valmistuksessa ja todennut sen erittäin homogeeniseksi.

Suoritettujen geologisten tutkimusten valossa voidaan arvioida, että Lehlampi 2 nimisen valtauksen alueelta on + 70 metrin syvyyteen louhittavissa noin 9,3 miljoonaa tonnia plagioklaasi-oliviinikiveä. Esiintymä on hakijayhtiölle ensisijaisen tärkeä kaivoskivennäisreservi.

Hakijayhtiö on liittänyt kaivospiirihakemukseen kattavasti geologisia tutkimustuloksia.

Esteettömyystodistus

Etelä-Savon maistraatin lausunnon mukaan kaivospiirihakemuksen alueella ei ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3-9 kohtien tarkoittamia esteitä.

Kaavatilanne

Mäntyharjun kunnan lausunnossa todetaan (annettu 13.10.2008), ettei kunnalla ole huomautettavaa kaivospiirihakemukseen.

Hakemuksen täydentäminen

- 22.10.2008; Mäntyharjun kunnan lausunto kaivospiirihakemuksesta
- 17.4.2013; kiinteistötietojen tarkistus

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin

Louhinta

Louhinta suoritetaan avolouhintana. Suunnitellun avolouhoksen pinta-ala on 11,579 ha. Louhoksen pituus on 559 m ja leveys suurimmillaan noin 288 m. Suunnitellun avolouhoksen alueella on suuria korkeusvaihteluita. Kallionpinnan korkeus on louhoksen luoteisosassa 102,5 m mataloituen louhoksen kaakkoisosassa 90 m korkeuteen. Louhinta suoritetaan pääsääntöisesti kahdessa tasossa. Ylimmän louhintatason pohjan korkeus on +86 m ja alimman tason pohjan korkeus + 70 m. Turvatasanteen leveydeksi on määritelty 7 m tasolla +86 m. Louhoksen kaakkoisosassa louhinta tullaan pääsääntöisesti suorittamaan yhden tason louhintana, jolloin rintauksen korkeus tulee olemaan noin 20 m.

Käytännössä louhinta tullaan aloittamaan haettavan Longanlammen kaivospiirin itärajalta, Lehlammen kaivospiirissä sijaitsevan avolouhoksen länsirajalta, mikäli laillisia esteitä tälle ei ole. Tällöin avolouhokset muodostaisivat yhden avolouhoksen, pinta-alaltaan 17,5 ha. Hakijayhtiö on laatinut käyttösuunnitelman varanto-

laskelmineen sen mukaisesti, että louhinta haettavan kaivospiirin alueella suoritetaan erillisenä avolouhoksena.

Käyttösuunnitelmaportissa on esitetty avolouhoksen, maanpoistomassojen läjitysalueiden ja kivivarastoalueen sijainnit sekä laajuudet. Kartassa on esitetty myös louhoksen kuivanapitovesien johtamisreitti Longanlampeen.

Käyttösuunnitelmaportat (2 kpl) ja louhoksen poikkileikkauskuva (1 kpl) on esitetty liitteessä 2.

Laskennallinen kokonaislouhintamäärä + 70 m tasoon on 9,355 miljoonaa tonnia rauta- ja magnesiumrikasta teollisuuskiveä eli plagioklaasi-oliviinikiveä.

Kaikki louhittava kivi (kaikki lajikkeet) on käytettävissä vuorivillan raaka-aineeksi ja nimenomaan raudan ja magnesiumin lähteenä. Malmin rajana on käytetty kiven FeO-pitoisuutta, jonka raja-arvo on vähintään 30 %. Sisäraakkuja ei malmisssa esiinny.

Kivet murskataan ja seulotaan siirrettävällä kalustolla kuten Paroc Oy Ab:n muisakin vuorivillalouhoksissa.

Maanpoisto

Maapeitteen (moreenia ja silttiä) paksuus alueella on keskimäärin 2,66 m, joka tarkoittaa kokonaismaanpoiston olevan noin 340 000 m³.

Maanpoistomassojen läjitysalueet rakennetaan lähiympäristön maastoa myötäillen. Maamassoja hyödynnetään kivivarastoalueiden pohjien rakentamiseen (50 000 m³) sekä louhosta kiertävien teiden pohjiin (15 000 m³) ja osittain myös louhosta kiertävän maavallin rakentamiseen. Maavallien muotoilu mukautuu ympäröivän maaston muotoihin.

Suunnitellun louhoksen pohjoispuolella sijaitsevan läjitysalueen pinta-ala on 1,96 ha ja tämän läjitysalueen laskennallinen tilavuus on noin 95 000 m³. Louhoksen länsi- ja eteläpuolella sijaitsevien läjitysalueiden pinta-ala on 2,76 ha ja näiden läjitysalueiden laskennallinen tilavuus on noin 180 000 m³.

Vedenkäsittely

Avolouhoksen kuivanapitovedet pumpataan avo-ojaan, josta vesi virtaa Longanlampeen ja sieltä edelleen Lovaskoskeen ja Myllylampeen. Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy:n mukaan kaivoksesta pumpattava vesi ei heikennä Longanlammen veden laatua. Maastokarttojen mukaan sekä Lehlammen että Longanlammen vedenpinnan korkeudet ovat tasolla +90,2 m.

Kivivarastoalue

Murskattujen ja seulottujen kivituohteiden varastoalueeksi on varattu 2,19 ha suuruinen alue haettavan kaivospiirialueen luoteisosassa. Alueelle voidaan myös varastoida kivilouhetta tai puolivalmistetta myöhempää murskausta ja seulomista varten.

Hankkeen aikataulu

Hakijayhtiö suunnittelee hakevansa hankkeelle ympäristöluvan heti kaivosoikeuden saatuaan. Kaivostyö haettavassa kaivospiirissä tulee todennäköisesti olemaan pienimuotoista niin kauan kun kaivostyö on taloudellisempaa keskittää Lehlammen kaivospiiriin. Alkuvaiheessa Longanlammen irrotetun louheen murskaus ja seulonta voidaan tehdä Lehlammen kaivospiirissä.

Toiminnan taloudellisuus

Koska plagioklaasi-oliviinikivi ei sisällä sulatettaessa haihtuvia ainesosia, kuten esimerkiksi hiilidioksidia, on se myös taloudellinen ja ympäristöystävällinen magnesiumin lähde vuorivillatuotannon lasisulan valmistukseen. Vastaavan kemiallisen koostumuksen omaavaa teollisuuskiveä ei yhtiö ole yrityksistä huolimatta löytänyt mistään muualta Euroopasta.

Paroc Oy Ab on käyttänyt Mäntyharjun plagioklaasi-oliviinikiveä vuorivillan raaka-aineena vuodesta 1998 alkaen kaikilla tuotantolaitoksillaan sekä Suomessa että ulkomailla. Plagioklaasi-oliviinikiven käyttöönotto korvasi vuorivillan raaka-aineena käytetyn kalliin, vaikeasti käsiteltävän ja prosessissa ongelmallisen tuontibauksiittimalmin. Plagioklaasi-oliviinikiven käyttö vahvisti hakijayhtiön kilpailukykyä kotimaisena eristevalmistajana.

Yva-menettely

Hakijayhtiö katsoo, ettei hanke kuulu YVA:n soveltamispiiriin, koska irrotettavan aineksen kokonaismäärä ei tule ylittämään 550 000 tonnia vuodessa, eikä avolouhoksen pinta-ala tule ylittämään 25 hehtaaria.

Lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on varannut mahdollisuuden esittää mielipiteitä kaivospiirihakemuksesta. Mielipidettä on pyydetty niiltä, joiden oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, sekä muilta, joiden elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin asialla voi olla huomattava vaikutus.

Kuulemisesta on ilmoitettu asianosaisille kirjeitse. Asian vireilläolosta ilmoitetaan myös seuraavassa sanomalehdessä: Pitäjänuutiset.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt ennen päätöksentekoa hakemukselta lausunnot alueen kunnalta, ELY-keskukselta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Vakuuden asettaminen

Vakuuden asettaminen kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksen mukaisesti.

Kaivoslain (621/2011) 108-111 §:ien mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle.

Vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Kaivoslain mukainen vakuus liittyy yleisesti maisemoinnin ja kunnostamisen turvaamiseen sekä kaivosturvallisuuden varmistamiseen. Tässä ei siis ole kyse ympäristönsuojelulain mukaisesta vakuudesta, joka koskee kaivoksen jätealueiden hoitoa.

Vakuuden suuruuden arvioimisen kannalta olennaiset säännökset ovat kaivoslain (621/2011) 143, 144 ja 150 §:t.

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksen mukaisesti

Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37–40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Kaivosviranomaisen ennakkotiedonanto

Kaivosviranomaisen tulee määräämään hankkeelle vakuuden suuruuden erikseen kaivospiirimääräyksen lisäksi annettavalla päätöksellä.

Kaivosviranomaisen tulee antamaan määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi kaivospiirimääräyksen lisäksi erikseen annettavalla päätöksellä.

Molemmat päätökset annetaan viimeistään 30.6.2014 mennessä.

LIITE 1
LIITE 2

Kaivospiirin kartta
Käyttösuunnitelmakartat (2kpl) ja louhoksen poikkileikkauskuva (1kpl)